

Yttrande över remiss från hälso- och sjukvårdsroteln angående motion 2004:31 om kultur som hälsobringare

1 Förslag till beslut

Kultur- och utbildningsnämnden föreslås besluta

att till hälso- och sjukvårdsroteln yttra sig över motionen 2004:31 om kultur som hälsobringare i enlighet med förslagsskrivelse.

2 Bakgrund

Kulturnämnden har beretts möjlighet att yttra sig till Hälso- och sjukvårdsroteln över en motion i landstingsfullmäktige från Sonia Lunnergård (kd) rörande kultur som hälsobringare.

Motionen tar upp kulturens betydelse som hälsobringare och framhåller vikten av att "Kultur i Vården" vidareutvecklas.

Motionären föreslår

att landstingsfullmäktige beslutar att skapa förutsättningar för ett långsiktigt engagemang för forskning om kultur i vården

att landstingsfullmäktige beslutar att utbildning om kulturens betydelse för hälsan ska vara obligatorisk under praktiktjänstgöring och vidareutbildning

att landstingsfullmäktige beslutar att utreda möjligheterna att inrätta kulturcheckar på motsvarande sätt som personal idag har rätt till ekonomiskt stöd till fysisk friskvård

att landstingsfullmäktige beslutar att patienter ska ha rätt till att få tillgång till en CD-spelare för att kunna lyssna på musik

att landstingsfullmäktige beslutar att varje sjukhus ska erbjuda högläsning till de patienter som så önskar.

Bilaga

1. Motion 2004:31
2. Förslagsskrivelse

Stockholms läns landsting

2004-12-29

KN 2004/373

3 Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen instämmer med motionären om att kultur har en hälsobringande effekt och att Kultur i Vården kan vidareutvecklas. Förvaltningen är också av den meningen att deltagande i kulturverksamheter har en viktig roll i det samlade förebyggande hälsoarbetet och att detta arbete också bör utvecklas.

3.1 Fortsatt forskning

Kulturförvaltningen instämmer i att det är viktigt med en långsiktig satsning på forskning kring sambanden mellan kultur och hälsa. Det är också oerhört viktigt att erfarenheter från forskningsprogrammet "Kultur i vården och vården som kultur" kanaliseras ut till utbildningar inom vård och ut till arbetsplatser inom vården. I dagsläget är det kulturnämnden som har ansvar för anslaget till forskningsprogrammet "Kultur i vården och vården som kultur". Projektperioden går ut 2005 enligt gällande beslut.

3.2 Obligatoriska inslag av kultur i olika vårdutbildning

Kulturförvaltningens erfarenheter sammanfaller med dem som nämns i motionen, att personer som jobbar inom vård och omsorg behöver mer kunskap när det gäller sambandet mellan kultur och hälsa. Kulturförvaltningen instämmer i att det bör finnas obligatoriska inslag av kultur och dess effekter i olika vårdutbildningar. Det bör ge ökade möjligheter till att kunna se till hela människan i vårdsituationen och bredda vägen för tillvaratagandet av olika forskningsrön som rör sambanden mellan kultur och hälsa.

3.3 Införandet av kulturcheckar

Landstingets personal ges idag möjlighet till subventionerade kulturupplevelser via olika erbjudande i tidningen STING.

3.4 Rätt till CD-spelare

Kulturförvaltningen anser att det naturliga vore om sjukhusbibliotek kunde tillhandahålla möjligheten till utlåning av CD-spelare men den verksamheten är starkt reducerad. Det är upp till vare sjukhus att bestämma om man ska tillhandahålla bibliotekstjänster. Det finns dessutom oklarheter när det gäller ersättning till STIM. Kulturnämnden betalar idag en klumpsumma till STIM för den musik som spelas i landstingets lokaler, främst via radio. Huruvida befintlig ersättning även skulle inkludera ljudmedia som lånas individuellt måste utredas vidare.

3.5 Rätt till högläsning

Kulturnämnden erbjuder redan idag landstingets institutioner möjlighet att beställa högläsning ur Kultur i Vårdens programkatalog. Det finns sex olika högläsare som kan återkomma till "sin" patient eller patientgrupp. Flera av

2004-12-29

KN 2004/373

högläsarna kan även läsa texter på andra språk. Sedan 1994 sammanställer kulturförvaltningen ett programutbud i en katalog där ca 80 grupper inom olika genrer presenteras. Idag bedrivs ett omfattande arbete med att samordna och medverka till musik, sång, dans, teater och högläsning vid vårdinstitutioner i länet. Huvudsakliga målgrupper inom vården är barn, psykiatri och geriatrik. Landstingets institutioner har rätt att kostnadsfritt beställa ett program per månad och avdelning, medan kommunala och privata sjukhem kan beställa ett program per månad och avdelning för 50 procent av självkostnadspriset. Högläsarna kan återkomma med tätare intervall än andra utbud i katalogen. Om man mer generellt ska kunna erbjuda högläsning till de patienter som så önskar kommer dagens sex högläsare inte att räcka till.

Hans Ullström